

2024-10-21

Yttrande

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Ju.L6@regeringskansliet.se

Delbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – Behov och föreslagna förändringar (SOU 2024:63)

Kommunstyrelsens yttrande till Justitiedepartementet

Utredningens förslag syftar till att stärka informationsutbytet mellan myndigheter för att effektivisera brottsbekämpningen. Även om en ny generell huvudregel för brytande av sekretess medför en mängd svåra bedömningar delar kommunen regeringens bedömning avseende behov av åtgärder för att motverka brottsligt utnyttjande av välfärdssystemen.

Kommunen tillstyrker förslaget om en ny generell sekretessbrytande regel med följande synpunkter.

Övervägandena mellan brottsbekämpning och värdet av personlig integritet är en svår balansgång. Det är å ena sidan väsentligt att samhällets resurser inte missbrukas samtidigt som det å andra sidan behöver finnas ett rimligt skydd för enskildas personliga integritet. Med nuvarande samhällsutveckling är det väsentligt att bromsa och förhindra kriminella nätverks agerande för att komma åt de gemensamma samhällsresurserna. Det får dock inte innebära att enskildas personliga integritet helt åsidosätts.

Betänkandets förslag kommer att innebära att fler personer kommer att dela fler uppgifter med koppling till brott vilket i sig medför en ökad risk för röjande av uppgifter och för att personer riskerar att utsättas för trakasserier samt hot och våld. Behandlingen av mängden känsliga personuppgifter kommer att öka. Det innebär att personer i behov av särskilt skydd kommer att löpa en ökad risk att få känsliga uppgifter röjda. Det kan även utgöra ett incitament för kriminella nätverk att försöka påverka enskilda handläggare för att få tillgång till känslig information. Det kommer sannolikt att hos kommuner kräva ett ökat skydds- och säkerhetsarbete.

Utlämnande myndighet ska göra en intresseavvägning av om intresset att lämna ut väger tyngre än skyddet för den enskildas integritet. Detta medför i sig framtida svåra bedömningar. Det kommer rimligen att innebära att framtida rättspraxis kommer att få utgöra vägledning.

Även om det är önskvärt kan det även med en sekretessbrytande regel vara svårt att i enskilda ärenden, i större utsträckning än med nuvarande regelverk, förebygga eller förhindra felaktigt beviljande av ekonomisk förmån, ekonomiskt stöd, skatt eller avgift. Det torde dock underlätta möjligheten att upptäcka och stoppa ett mer systematiskt, otillbörligt nyttjande av välfärdssystemen.

I betänkandet anges att en förutsättning för framväxt av välfärdsbrottslighet och nuvarande omfattning av felaktiga utbetalningar är att myndigheter hållits ovetande om enskildas samröre med andra myndigheter. Det ska dock understrykas att möjligheten att förebygga missbruk av välfärdssystemen är avhängigt av ett flertal andra faktorer än sekretess. Det är om möjligt än väsentligare med tydlig reglering avseende faktorer som exempelvis ansvar, tillsyn, kontroller, befogenheter, kunskapskrav och tillståndsplikt. Lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) är ett regelverk som varit behäftat med brister som bidragit till fusk.

Markus Kyllenbeck
Kommunstyrelsens ordförande